

Font del Ràdium

Granollers

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Sector oest del terme municipal. Polígon industrial de Coll de la Manya. Carrer F. Duran i Reynals, al sector nord.
Emplaçament	Al polígon industrial de Coll de la Manya. Al carrer F. Duran i Reynals, al sector nord. Al final del carrer prendre camí a la dreta.
Alçada:	164
Coordenades:	
Latitud:	41.601258488104
Longitud:	2.2680908995105
UTM Est (X):	439008
UTM Nord (Y):	4605765

Classificació

Número de fitxa	08096 - 321
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XXI
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Espai natural que ha estat objecte recentment d'un treball de recuperació.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Arbre o arbreda d'interès
Observacions protecció:	Servei de Medi Ambient i Espais Verds. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Natural de Granollers. Catàleg dels Espais Naturals d'Interès Municipal (ENIM). Aprovat el 21/9/2004. Núm. Catàleg: ENIM-06. Publicat al DOGC núm. 4223, el 13/09/2004
Data aprovació:	dt., 21/09/2004 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Granollers
Fitxes associades:	
	Bosc de la Font del Ràdium
	Font del Ràdium
	Connector biològic de la Serra de Ponent
Autoria de la fitxa	ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa:	dl., 01/10/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió:	Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió:	dt., 05/03/2024 - 11:32

Descripció

Font, que havia estat probablement la més popular de Granollers, envoltada d'un espai natural d'interès, ubicada a la Serra de Ponent. La font havia tingut molta fama per les propietats medicinals que se li atribuïen. De fet, el nom de Ràdium deriva de la creença que les seves aigües tenien radi o propietats radioactives. Les fonts actuals, però, són de nova creació, ja que la construcció del polígon industrial en aquest sector va comportar la destrucció de la font antiga i va afectar l'entorn natural. Actualment hi trobem tres fonts, que estan força properes i que es nodreixen amb aigua de la xarxa municipal.

La primera es va construir com una reproducció més o menys fidel de l'original. Té dos bancals de pedra en forma de semi-cercle, amb una obertura per accedir a l'interior. De la bancada s'aixeca una llosa vertical amb una aixeta a la part baixa.

La segona font queda a només 3 m a l'esquerra de la primera, i és formada per una llosa allargada clavada directament al terra. L'última font es troba a uns 20 m al nord-oest de les altres, a peu de camí. És una font singular, feta amb travesses de tren. Dues travesses unides i clavades al terra li fan de frontal, amb una aixeta de polsador.

L'espai natural té una superfície de 18 ha i es compon de diversos àmbits diferenciats: el torrent de la Font del Ràdium, el bosc, el passeig i l'antic abocador de runa.

Al torrent hi trobem un dels boscos de ribera més ben conservats de Granollers, amb força exemplars d'oms i àlbers d'una alçada considerable. El bosc és semblant a una pineda, però es tracta d'un bosc mixt amb quatre espècies arbòries bàsiques: alzina, roure martinenc, pi blanc i pi pinyoner. Compta amb un sotabosc d'estepa blanca, galzeran i esparreguera. També hi trobem matolls i plantes, com la farigola i el romaní, que han ocupat els antics conreus ara erms.

Pel que fa a la zona de l'antic abocador municipal de runa, s'ha procedit a millorar la contenció de les terres i a integrar aquest indret a la Font del Ràdium.

Observacions:

Entorn de la Font del Ràdium hi ha dos plafons amb informació sobre l'espai natural.

Història

Antigament les fonts eren un dels principals llocs d'esbarjo de les classes populars, sobretot per a les dones. A Granollers eren molt habituals les fontades a les fonts Verda, del Cargol, de Can Carrancà o la del Ràdium. La font era un lloc de trobada pels ciutadans de Granollers on es feien tot tipus de celebracions i, sovint, s'hi commemoraven festes com el dia de Pasqua o simplement servien com a excusa per anar-hi a ballar sardanes.

La primitiva font del Ràdium ja no es conserva, ja que fou destruïda quan es va urbanitzar el polígon industrial. L'aigua sortia en la part baixa d'una columna d'una mica més de dos metres d'alçada feta d'obra i decorada amb petites rajoles a tres nivells. Tenia un mur baix circular on hi havia el desguàs de la font, amb seients de pedra al voltant que formaven mitja circumferència.

De la font del Ràdium es creia que la seva aigua tenia propietats especials, possiblement radioactives, d'aquí el seu nom. Concretament, el gust singular de les seves aigües feia que se li atribuïssin qualitats organolèptiques; és a dir, que a partir d'aquest gust o olor especials se li suposaven propietats medicinals. A les dècades de 1920 i 1930, el seu moment d'esplendor, l'aigua de la font del Ràdium va ser comercialitzada amb el nom d'Aigua de Palou, ja que estava situada a l'antic terme municipal de Palou, que posteriorment es va annexionar a Granollers. El juny de 1923 fou premiada amb el Diploma de gran premi, Medalla i Creu, en l'Exposició Internacional d'Alimentació, Higiene i Agricultura que tingué lloc a Barcelona.

Tal com demostren escrits i anuncis de l'època, a l'aigua se li atribuïa una possible presència de radi. La font tenia un cabal d'aigua que hi naixia d'uns quatre mil litres diaris. En la composició de l'aigua, a més del radi, hi destacaven elements com el liti i el magnesi. Tots tres elements eren presents en concentracions molt baixes. Tots aquests factors, però, són força discutibles, i ja no es poden contrastar amb anàlisis actuals perquè l'antiga font ja no raja. El cert, però, és que molta gent de Granollers i rodalies hi anava amb garrafes a buscar aigua.

A la dècada de 1970 l'espai de la font va esdevenir un lloc ple de runes i de brutícia, ja que s'hi va ubicar un abocador municipal i estava a tocar d'un nou polígon industrial en expansió. Això va provocar la desaparició de la font natural. L'abocador fou clausurat definitivament el 1998. A partir de la dècada de l'any 2000 es va portar a terme una remodelació d'aquest lloc, aprofitant que encara és conservava un petit bosc de ribera i bosc de diferents espècies d'arbres per les rodalies. Es van crear diferents entrades al paratge i unes escales per accedir a la nova Font del Ràdium des del Polígon. D'aquesta manera s'ha aconseguit que de nou aquest espai sigui un lloc de passeig i de lleure. La rehabilitació de l'espai va ser tasca del taller d'ocupació "La Font" (ROMERO, 2000).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1986). "Del Decret de Nova Planta al 1850", a *Estudis de Granollers i del Vallés Oriental*, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 59-64 Granollers: Servei Municipal de Cultura.

ROMERO, F. Xavier et al. (2000). *Turisme naturalista*. Granollers: Taller d'Ocupació "la Font". Document mecanografiat.

ROMERO, F. Xavier (2001). «La recuperació de la font del Ràdium (Granollers)», a *Lauro: revista del Museu de Granollers*, Núm. 20, pp. 37-46.

Servei de Medi Ambient i Espais Verds. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Natural de Granollers. Catàleg dels Espais Naturals d'Interès Municipal (ENIM). Núm. Catàleg: ENIM-06.

Enllaços d'interès:

[La recuperació de la font del Ràdium \(Granollers\)](#)

